2024/2895

21.11.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/2895 НА КОМИСИЯТА

от 20 ноември 2024 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 2073/2005 по отношение на *Listeria monocytogenes*

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните ([1]), и по-специално член 4, параграф 4 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕО) № 2073/2005 на Комисията ([2]) се определят микробиологичните критерии за някои микроорганизми и правилата за прилагане, които стопанските субекти в областта на храните трябва да спазват при изпълнението на общите и специфичните хигиенни изисквания, посочени в член 4 от Регламент (ЕО) № 852/2004.

(2) По-специално, с Регламент (ЕО) № 2073/2005 се установяват критериите за безопасност на храните, определящи приемливостта на даден продукт или партида хранителни продукти и приложими за продукти, предлагани на пазара. В посочения регламент се предвиждат критерии за безопасност на храните относно*Listeria monocytogenes*, който е основен патоген, пренасян чрез храната, и представлява сериозен риск за общественото здраве поради високата смъртност, която предизвиква. В последния си доклад относно зоонозите ([3]) Европейският орган за безопасност на храните („Органът“) отбеляза, че броят на случаите на листериоза при хората в Съюза е бил с 15,9 % по-висок през 2022 г., отколкото през 2021 г., а броят на смъртните случаи, дължащи се на хранителни взривове, причинени от *Listeria monocytogenes*, в Съюза през 2022 г. е една от най-високите стойности, докладвани някога на Органа през последните десет години. С оглед на това нарастване на случаите на листериоза в Съюза е от решаващо значение критериите за безопасност на храните за *Listeria monocytogenes* да могат да осигурят високо и непрекъснато ниво на защита на потребителите по цялата хранителна верига.

(3) Рискът от заразяване с листериоза чрез храната се влияе както от индивидуалната чувствителност на потребителя, така и от способността на заразената храна да подпомогне растежа на *Listeria monocytogenes* до високи нива. Кърмачетата и потребителите с отслабена имунна защита, тъй като страдат от заболявания, нарушения или отклонения в здравословното състояние, са силно податливи на *Listeria monocytogenes* и не могат да бъдат изложени на храни, съдържащи този патоген в каквато и да било концентрация. За други потребители е научно признато, че само приемането на храни, съдържащи концентрация на *Listeria monocytogenes* над границата от 100 cfu/g, е потенциално вредно за здравето. Поради това готовите за консумация храни, различни от предназначените за кърмачета и за специални медицински цели, които са в състояние да подпомогнат растежа на *Listeria monocytogenes* над границата от 100 cfu/g през целия им срок на годност, представляват чувствителна група хранителни стоки, върху която следва да се съсредоточат мерките за намаляване на риска.

(4) Съгласно Регламент (ЕО) № 2073/2005 наличието на *Listeria monocytogenes* не трябва да се открива в 25 g готови за консумация храни, които са в състояние да подпомогнат растежа на *Listeria monocytogenes*, различни от предназначените за кърмачета и за специални медицински цели, преди те да са напуснали непосредствения контрол на стопанския субект — производител на храни, когато този стопански субект — производител на храни, не е в състояние да докаже по удовлетворителен за компетентния орган начин, че нивото на *Listeria monocytogenes* няма да превиши границата от 100 cfu/g през целия срок на годност на съответните храни. В Регламент (ЕО) № 2073/2005 обаче не се предвижда критерий, който да се прилага за тези храни, след като те са напуснали непосредствения контрол на стопанския субект — производител на храни, като все още не е възможно да се гарантира, че границата от 100 cfu/g няма да бъде превишена през целия им срок на годност.

(5) За да се гарантира същото ниво на защита на общественото здраве от производство до разпространение за готови за консумация храни, различни от предназначените за кърмачета, и за специални медицински цели, които са в състояние да подпомогнат растежа на *Listeria monocytogenes*, критерият за безопасност на храните „*Listeria monocytogenes* не се открива в 25 g“ следва да се прилага за всички ситуации, при които тези храни се пускат на пазара по време на срока им на годност и за които стопанският субект— производител на храни, не е успял да докаже по задоволителен за компетентния орган начин, че нивото на *Listeria monocytogenes* няма да превиши границата от 100 cfu/g през целия им срок на годност.

([1]) ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj.
([2]) Регламент (ЕО) № 2073/2005 на Комисията от 15 ноември 2005 година относно микробиологични критерии за храните (ОВ L 338, 22.12.2005 г., стр. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj).
([3]) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442.

(6) За да се даде достатъчно време на стопанските субекти в областта на храните да адаптират своите практики и процедури към новото изискване, настоящият регламент не следва да се прилага преди 1 юли 2026 г.

(7) Поради това Регламент (ЕО) № 2073/2005 следва да бъде съответно изменен.

(8) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение I към Регламент (ЕО) № 2073/2005 се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 юли 2026 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 20 ноември 2024 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение I към Регламент (ЕО) № 2073/2005, Глава 1 (Критерии за безопасност на храните) се изменя, както следва:

(1) вписване 1.2 се заменя със следното:

Категория храни	Микроорганизми/техните токсини, метаболити	План за вземане на проби		Граници		Референтни аналитични методи	Етап, на който се прилага критерият
		n	c	m	M		
„1.2 Готови за консумация храни, които могат да подпомагат растежа на *L. monocytogenes*, различни от предназначените за кърмачета и за специални медицински цели	*Listeria monocytogenes*	5	0	100 cfu/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	Продукти, пуснати на пазара в рамките на срока им на годност
		5	0	Не се открива в 25 g (***)		EN/ISO 11290-1	Продукти, пуснати на пазара в рамките на срока им на годност

(*) Този критерий се прилага, ако стопанският субект — производител на храни, е успял да докаже по удовлетворителен за компетентния орган начин, че нивото на L. Monocytogenes няма да превиши границата от 100 cfu/g през целия срок на годност на храната. Стопанският субект може да определи междинни граници по време на производствения процес, които трябва да са достатъчно ниски, за да гарантират, че границата от 100 cfu/g няма да бъде превишена в края на срока за годност на храната.

(**) 1 ml посевен материал се поставя в петриева паничка с диаметър 140 mm или в три петриеви панички с диаметър 90 mm.

(***) Този критерий се прилага, когато стопанският субект — производител на храни, не е успял да докаже по удовлетворителен за компетентния орган начин, че нивото на L. monocytogenes няма да превиши границата от 100 cfu/g през целия срок на годност на храната.“

(2) В бележките относно тълкуването на резултатите от изпитванията текстът „*L. monocytogenes*“ в готови за консумация храни, които могат да подпомагат растежа на *L. monocytogenes*, преди храната да е извън непосредствения контрол на стопанския субект — производител на храни, когато той не може да докаже, че продуктът няма да превиши границата от 100 cfu/g през целия му срок на годност:

— задоволителни, ако всички наблюдавани стойности сочат отсъствие на бактерията,

— незадоволителни, ако се установи наличие на бактерията в която и да било от пробите.“

се заменя със следното:

„*L. monocytogenes* в готови за консумация храни, които могат да подпомогнат растежа на *L. monocytogenes*, ако стопанският субект— производител на храни, не е успял да докаже по удовлетворителен за компетентния орган начин, че нивото на *L. monocytogenes* няма да превиши границата от 100 cfu/g през целия срок на годност на храните:

— задоволителни, ако всички наблюдавани стойности сочат отсъствие на бактерията в която и да било от пробите,

— незадоволителни, ако се установи наличие на бактерията в която и да било от пробите.“